

MOLITVA U JEZICIMA

Piše: O. John H. Hampsch, C.M.F

Sviđa mi se zgodna priča o psu koji je ušao u ured donoseći u gubici molbu za posao. Iznenaden i zdvojan, ravnatelj ureda ipak je testirao psa kako bi vidio ispunjava li uvjete natječaja, a to je bilo tipkanje i poznavanje rada na računalu. Pas je prošao testove pokazavši izuzetnu stručnost. Zbunjeni je ravnatelj kao posljednji uvjet pitao psa zna li govoriti neki strani jezik, na što je pas uzvratio: "Mijauuu!"

Poznavati drugi jezik može u određenim situacijama biti od goleme važnosti. To je na posve osobit način istina kad se u molitvi obraćamo Bogu. Naravno, Bog razumije svaki jezik. Pa ipak, on nas poziva da rabimo «poseban jezik» po njegovom, a ne našem izboru, kojega ne samo da je Bog odabrao nego ga i artikulira. To je jezik koji izražava našu hvalu Bogu, ali na način koji daleko prekoračuje našu ograničenu naravnu sposobnost da to činimo. Pavao opisuje taj čudesni jezik na kojemu se Bog Duh Sveti moli Ocu našim ljudskim glasom:

"Tako i Duh potpomaže našu nemoć. Doista ne znamo što da molimo kako valja, ali se sam *Duh za nas zauzima neizrecivim uzdasima*. A Onaj koji proniče srca zna koja je želja Duha - da se on *po Božju zauzima za svete*." (Rim 8,26-27).

Pavao ide čak i dalje u opisivanju tog molitvenog jezika u četrnaestom poglavlju prve poslanice Korinćanima, zagovarajući uporabu tog jezika ovako: "*A htio bih da svi govorite drugim jezicima*" (1 Kor 14,5). Budući da Gospodin "proniče naša srca," taj dar jezika oblikovan je po mjeri svake osobe, s tim da pojedinac može ponekad dobiti i više oblika dara jezika. Njime se tako izražava Božja osobna ljubav i briga za svakog od nas, kao što roditelj pokazuje različitu brigu za svako dijete u obitelji. Nakon što je u poslanici Rimljanima podsjetio kako molitva u jezicima (fenomen zvan glosolalija) osigurava da u svojim molitvama prošnje tražimo Božju volju, a ne nužno svoju vlastitu, potiče Efežane da oblikuju svoje prošnje na svom božanskom jeziku: "Svakovrsnom se molitvom i prošnjom u svakoj prigodi u Duhu molite." (Ef 6,18). U svojoj poslanici Juda apostol podsjeća (u dvadesetom retku) da bi snažna vjera, poput one koja premješta planine, trebala oživotvoriti te prošnje, a takvu vjeru upravo potiče prakticanje molitve u jezicima.

Ti su sveti pisci znali kako je Isus obećao da će svi "vjernici" biti *sposobni* govoriti novim jezicima (usp. Mk 16,17), ali su još uvijek osjećali da im je dužnost podsjećati i poticati vjernike da to i čine. To čak potiče i papa Ivan Pavao II kao sastavni dio iskustva krštenja u Duhu - koje je on osobno primio kad mu je bilo jedanaest godina, kao što je rekao u nagovoru karizmatiskim voditeljima u Rimu. Danas su kršćani manje motivirani vjerom nego rani kršćani koji su cijenili tu karizmu (usp. Djela 2,4; 10,46; 19,6) i prakticirali je čak i u misnom slavlju. Premda je svaki vjernik "sposoban" moliti u jezicima, kao što je Isus govorio, tragično je da većina kršćana danas *ne želi* moliti u jezicima. Čak to ne žele ni pokušati. Rečeno tužnim riječima Gospodinovim, to je narod "bez razuma" (usp. Hos 4,14).

Obzirom na sve to, kadgod se postavi pitanje zašto je taj dragocjeni dar Božji danas tako zanemaren, odgovor je: tragično zanemarivanje Božjeg dara obično nije zlonamjernost, već jednostavno neznanje i predrasuda, a to su najpogubniji zatajivači istine. Ta dva negativna činitelja vrlo je teško prevladati, na što nas je podsjetio papa Pavao VI. potaknuvši obnavljanje karizmi koje su bile naglašene u ranoj Crkvi. Današnji su kršćani "narod bez razuma" koji ne shvaća bit *svih 25* darova navedenih u Novom zavjetu, među kojima je dar jezika "*ulazni dar*"

utoliko što olakšava primanje svih drugih karizmatičkih darova, kao što je npr. iscjeljenje.

U nastojanju da se suočimo s tim rasprostranjenim neznanjem i nesvjesnom predrasudom, dopustite mi da izložim kratak pregled dara jezika, utemeljen na Božjoj svetoj riječi. Sam dar treba da uvjeri nevjernike (usp. 1 Kor 14,22), što se zapravo i dogodilo na Pedeseticu, kad se preko njega obratilo tri tisuće ljudi i postalo kršćanima (usp. Dj 2,41). Pa ipak, realno gledajući, još uvijek ne očekujem da ću uvjeriti svakog čitatelja, čak i kad bih uz već spomenute citate iz Biblije, naveo i sve ostale koji govore o toj temi. Uostalom, i Isus je vidio da ne može uvjeriti sve svoje slušatelje: "Rekoh vam, pa ne vjerujete" (Iv 10,25).

Četiri oblika dara jezika

U četrnaestom poglavlju prve poslanice Korinćanima Pavao opisuje četiri oblika tog dara, koje ću ovdje ukratko opisati povezujući ih sa Svetim pismom.

I. Molitva u jezicima (individualna ili grupna molitva) – (1 Kor 14,2);

II. Pjevanje u jezicima (pjevana molitva - individualna ili grupna) – (1 Kor 14,15);

III. Govorenje (javno) u jezicima – Božja poruka skupu po javnom govorenju u jezicima jedne osobe; poruku treba protumačiti (točno prevesti) dopunskim darom koji se zove tumačenje jezika; poruku može protumačiti ista osoba koja ju je dobila (1 Kor 14, 13) ili netko drugi (1 Kor 14, 27-28).

IV. Jezici kao "znak nevjernicima" - vrsta javne poruke u jeziku, koju treba «protumačiti» na materinskom jeziku; po toj poruci Duh "prekorava" i obraća nazočne nevjernike (1 Kor 14, 22-23).

Od ta četiri oblika dara jezika, prva dva (čovjek govori Bogu) molitvene su aktivnosti koje mogu početi i prestati kao što otvaramo i zatvaramo slavinu i dostupne su svakome tko je kršten u Duhu, a služe za njegovu osobnu duhovnu izgradnju (1 Kor 14, 4). Druga dva oblika (Bog govori čovjeku) uključuju govorenje u jezicima, ali ne i molitvu u jezicima. Oni su, radi izgradnje zajednice (1 Kor 14,5 i 26), dodijeljeni određenim osobama, odabranim po Božjoj svevišnjoj providnosti, kako to Pavao bilježi u 1 Kor 12,30. Ti se oblici mogu koristiti pravovaljano samo pod pomazanjem Duha za tu posebnu funkciju (1 Kor 12, 13. 37). On dodaje da je govor u jezicima (ne molitva u jezicima) beskoristan, ako ga ne prati tumačenje (1 Kor 14, 9. 19), koje ga čini po vrijednosti jednakim nadahnutom proroštvu (1 Kor 14, 5). Zato neka se osoba vrati molitvi u jezicima kad ne uslijedi tumačenje (1 Kor 14, 28).

Rast u korištenju dara jezika

Taj dar ne samo da ima te različite oblike ili izraze, nego i različite razine zrelosti ili razvitka. Početnik obično moli na prvoj razini, koja se često spominje kao "paralingvistička"; glasovi se još nisu razvili u artikulirani modulirani jezik, nego se radi o ponavljajućim govornim izričajima nalik tepanju. Pa ipak, ako čovjek misaono hvali Boga "moleći se duhom" (1 Kor 14,15), tada to "tepanje" zaodijeva molitvu kao početna "posuda" dara jezika. U toj prvoj fazi, čovjek bi trebao težiti da *jasno i pobožno artikulira slogove, ne ponavljajući ih*, kako bi to "pobožno tepanje" prerاسlo u plodonosniju i duhovno razvijeniju fazu dara, nazvanu "lingvističkom" fazom.

U toj točki jezik postaje stvaran (živ ili mrtav), ali ga još uvijek govornik ne razumije, premda ga ponekad mogu razumjeti drugi, koji su u blizini i možda poznaju taj jezik, kao što se dogodilo na Pedeseticu (usp. Dj 2,6). (Čak i kad se ne može prepoznati, može se pokazati da je taj određeni jezik u drugoj fazi razvitka "sintaktički." Takvo istraživanje provedeno je na Sveučilištu Michigan, SAD, gdje je računalno mjerenje matematičkog redoslijeda riječi i rečenica stalno otkrivalo strukturiranu lingvističku "sintaksu").

Treća je razina razvitka faza "Jubilus" (faza kliktanja) o kojoj govore sv. Ambrozije i drugi. (Izvedenica "jodlanje" opisuje iskrivljen glazbeni oblik proistekao iz te razine dara jezika, a može se čuti u bavarskim Alpama). Kad se prakticira u svom prvotnom molitvenom obliku, to vrlo rijetko, ali Duhom snažno nabijeno, kliktanje i slavljenje u jezicima obično na skupu izaziva mnoga zapanjujuća obraćenja, tjelesna iscjeljenja, kao i ozdravljenja brakova, itd.

Najviša je razina dara jezika "izgovaranje s ushitom", koje su kao prauzor koristili hezihastički oci na Atosu i drugdje, naročito u četrnaestom stoljeću. Stalno primjenjujući tu razinu molitve u jezicima, osoba biva katapultirana u duboko iskustvo kontemplativne mistične molitve. Na toj vrlo profinjenoj razini dara jezika, Duh Sveti "rastače" glasovne izričaje u jednostavnu, pa ipak vrlo duboku kontemplaciju bez riječi, u svetu tišinu na koju podsjeća psalam: "Prestanite i znajte da sam ja Bog." (Ps 46, 11)

Imao sam privilegiju biti svjedokom mnogih izvanrednih znakova božanske potvrde dragocjenoga dara jezika, posebice njegova četvrtog oblika, kao "znaka nevjernicima" (1 Kor 14,22). Dopustite mi da navedem nekoliko primjera.

Na jednom od svojih karizmatičkih hodočašća u Svetu zemlju, naša je grupa vozeći se u autobusu molila u jezicima. Naš je izraelski vodič bio fasciniran govorom u jezicima jedne naše hodočasnice (koja je inače govorila samo engleski i nešto malo portugalski). On je razumio jezik njezine molitve i rekao je da je hvalila Boga na rijetkom hebrejskom dijalektu kojim se govori samo u dva mala sela u Izraelu, a pokraj jednog od njih baš smo u tom trenutku prolazili!

Jedna japanska ratna mladenka, koja je pod pritiskom svoga muža Amerikanca došla na karizmatički molitveni sastanak u San Franciscu, začula je iza sebe drugog Amerikanca koji je molio na japanskom, oslovljavajući je njezinim tajnim hramskim imenom i pozivajući je da postane kršćanka i primi Isusa kao svoga Spasitelja.

Jednom je jedan skeptični svećenik grčkog obreda potvrdio da je molitva u jezicima nekog irskog laika bila euharistijska molitva grčkog liturgijskog obreda.

Jedna časna sestra koja je sumnjala u pravovaljanost tog dara, na molitvenom se sastanku uvjerala u njegovu ispravnost kad je čula talijanskog dječaka kako moli na jednom od keltskih jezika. U tim primjerima (to je tek mali broj od mnogih kojima sam bio svjedok) osobe koje su molile u jezicima doživjele su ono što Pavao opisuje u 1 Kor 14,14. One nisu bile svjesne značenja svojih izričaja, ali su bile svjesne da slave Boga.

Potičem sve koji ovo čitaju da mole za (ili obnove) krštenje u Duhu, kao što Isus potiče (usp. Lk 11,13), te da se tada "predaju" i daru jezika tepajući kao beba; da budu jednostavni i ponizni kao malo dijete, kao što Isus naređuje (usp. Mt 18,3). Bog će nagraditi vašu poniznost što ste spremni biti "ludi za Krista" (usp. 1 Kor 3,18). Ali imajte na umu da *vaše tepanje mora biti pobožno, i da molite i hvalite Boga umom* (usp. 14,14), inače neće postati dar jezika nego samo razvijena vještina tepanja.

Jednom kad primite taj dragocjeni dar, koristite ga javno na molitvenim sastancima, ili u privatnosti: dok vozite auto, perete suđe, itd. Jer će se inače dogoditi kao sa svakom karizmom: ako je ne koristite, izgubit ćete je. Otvorit će za vas nove dimenzije sile u vašoj molitvi - prošnje, oslobođenja, slavljenja, itd. Kako taj dar bude sve više i više obogaćivao vaš duhovni život, otkrit ćete da imate još nešto za što treba da zahvale Bogu: za sam taj dar božanskog jezika.

izvornika prevela Ružica Šilić

S engleskog